

Цел 6: Чиста вода и санитарни услови

6 ЧИСТА ВОДА И ХИГИЕННИ УСЛОВИЈА

Подобрувањето на квалитетот на водата е од примарна важност во политиката за води на ЕУ. Со текот на годините, многу европски реки, потоци, езера и крајбрежни води беа загадени, а водните екосистеми беа погодени, поради што ЕУ усвои **мерки за враќање на водите во првобитната состојба.**

Комисијата редовно добива извештаи за квалитетот на водата за пиење од земјите членки, кои внимателно ги анализира. Во повеќето земји на ЕУ, **водата за пиење е со одличен квалитет**, но ситуацијата во руралните области не е толку добра.

Фармите можат да бидат сериозен извор на загадување, бидејќи ѓубривата, ѓубривото и пестицидите редовно завршуваат во реките, потоците и езерата. На терен, тие го поддржуваат растот на културите, но во водата можат да предизвикаат сериозен раст на алги. Ова доведува до намалување на кислородот во водата и оттука до задушвање на рибите и другите организми. Затоа, **се вршат строги проверки што се користи на терен и кога.**

Хемикалии кои се користат за убивање на несакани штетници или растенија, исто така, може да имаат разурнувачки ефект врз водните растенија и животни. Затоа е забрането воздушно прскање, а протечните води се заштитени со тампон зони.

Некои индустрии произведуваат супстанции кои ја оштетуваат животната средина и здравјето на луѓето, но строгите закони и почистите технологии доведоа до намалување на загадувањето на водата од индустријата.

Повеќето отпадни води се третираат за да се отстранат органските материи, а голем дел се дезинфицираат или третираат за да се отстранат хранливите материи. Сепак, во многу области на Европа, собирањето и третманот на отпадните води сè уште треба да се подобри.

Луѓето можат да бидат и директен извор на загадување. Ние користиме фармацевтски производи. Доколку не се отстранат правилно, може да завршат во почвата, реките и езерата, а тоа ќе има штетно влијание врз растенијата и животните.

Сепак, **повеќето води за капење** во ЕУ во моментот се чисти, при што процентот на слатководни води за капење ги исполнуваат највисоките стандарди речиси двојно се зголеми меѓу 1990 и 2021 година.

Намалете го трошењето вода

Не е тешко да ги изградите и оптимизирате вашите секојдневни навики. Еве неколку совети што треба да ги следите во домаќинството за да заштедите вода:

- Проверете дали сте ги стегнале славините на чешмата и тушот, дали се оштетени или капат. Докажано е дека 75 литри вода дневно може да се трошат преку чешма што капе.
- Кога миете садови или ги четкате забите, не дозволувајте водата да тече за ништо. Сопрете ја кога не е потребна.
- Кога се туширате, користете туш, а не када. Ќе користите три пати повеќе вода во бањата отколку во туш.
- Ефикасно искористување на водата, намалување на истекувањата, изградба на урбани пречистителни станици за преработка на отпадни води од домаќинствата.
- Ако е можно, поставете славини кои штедат вода и тоалетни цистерни што штедат вода. Тие ја намалуваат потрошувачката на вода мешајќи ја со воздух.
- Собирајте и користете дождовница. Погодена е за наводнување, миеење на автомобилот, дури и за перење.

- Чувајте шише вода во фрижидер ако сакате да пиете ладна вода. Кога ќе ја пуштете славината додека водата не истече за да биде доволно ладна, се троши многу вода за пиење.

Не фрлајте отпадоци од храна во одводот

Органски, отпадоци од храна не треба да се фрлаат во канализацијата, бидејќи од канализацијата паѓаат во почвата, станувајќи извор на исклучително голем број бактерии и штетни микроорганизми, кои во нормалниот воден циклус, паѓаат во изворите на вода за пиење и подземните води. Како резултат на тоа, водата за пиење ги менува нејзините вкусни и квалитетни карактеристики и не само тоа, може да доведе до загадување на водата, ширење на многу болести, што е крајно опасно.

Не фрлајте масло или гориво во одводот

Маслото и горивата предизвикуваат сериозно оштетување на инсталацијата за вода. Тие се држат до ѕидовите на каналите, ги затнуваат, ја забрзуваат корозијата на цевките, стануваат предуслов за протекување, пукнатини и несреќи. Од каналите лесно паѓаат во почвата, оттаму во подземните води, во природните извори на вода, станувајќи почва за бактерии и микроби.

Не користете силни хемиски средства за чистење во домаќинството

Силните средства за чистење домаќинство како што се белилото и киселината се крајно опасни. Ако е можно, намалете ја употребата на груби хемикалии на минимум. Отпадните води од домаќинствата се одлеваат во изворите на вода, навлегуваат во почвата, ја загадуваат водата во блиските акумулации. Може да предизвика сериозна штета и на луѓето и на животните, да предизвика оштетување на природната флора и фауна на водните тела.

Редовно чистете и одржувајте ги септичките јами

Ако користите септички јами во вашето домаќинство, имајте на ум дека тие треба редовно да се одржуваат и чистат најмалку двапати годишно. Самиот збор „септик“ сугерира дека тоа е почва за бактерии и микроорганизми кои предизвикуваат болести, кои, паѓајќи во околината и почвата, во близина на изворите на вода за пиење, стануваат причина за ширење на болести, инфекции, бактерии.

Користете помалку хемиски ѓубрива, пестициди и регенератори на почвата во вашите градини и фарми со зеленчук и овошје

Вештачките ѓубрива и регенераторите на почвата, како и препаратите за заштита на култивираните култури се едни од главните причини за загадување на водите. Употребените пестициди и хемикалии се таложат и акумулираат во почвата, во подземните води и на тој начин лесно влегуваат во изворите на вода за пиење, предизвикувајќи непоправлива штета.

Не го фрлајте вашето ѓубре и отпад неселективно

Ѓубрето, домашно или индустриско, е еден од главните извори на загадување на водата. Имаат контролирано и регулирано место каде се отстранува.

Променете ги навиките, одржувајте ја околината чиста. Отстранете го вашиот отпад во регулирани области каде што може да се собере од службите за чистење. Соберете го вашиот отпад посебно за да може да се рециклира и да не ја загадува почвата, воздухот, а со тоа и изворите на вода за пиење.

При шетање во природа, излети, спортски лов и риболов, не фрлајте отпад

Доколку уживате во шетањето во природа, тогаш често сте виделе купишта ѓубре, неселективно фрлени, носени од ветрот на сите страни, заплеткани меѓу треви и грмушки.

Оваа глетка е во најмала рака непријатна. Не оставајте органски и неоргански отпад зад себе. Соберете ги и фрлете ги на регулирано место за отпад. Чувајте ја природата чиста, борете се со загадувањето со пластика, кеси и пакување.

Огромен еколошки проблем е загадувањето на водата со пластика. Имајте на ум дека не-одговорно фрлениот пластичен отпад и разни пакувања ќе бидат потребни стотици години за да се распадат. Пластиката е направена од нафта и додека се распаѓа, со векови се распаѓа на мали пластични парчиња и ослободува штетни материи во почвата, подземните води, водните тела. На повеќе од 200 видови животни им се заканува заплеткување или голтање пластичен отпад - цицачи, птици, желки, морски суштества. Според статистичките податоци, секој ден во изворите на вода се фрлаат 15 тони пластика. Предметите што ги користиме секојдневно, шишиња, капачиња, чаши, кеси, влажни марамчиња се носат низ канализацијата на градовите и селата. Тие се влеваат во реките и се влеваат во морињата и океаните каде што формираат пластични острови, предизвикувајќи загадување на водата штета на животната средина и уништување на екосистемот.

Не фрлајте или закопувајте мртви животни во дворот или јами

Смртта на домашно милениче е трауматичен настан за едно семејство. Вообичаена практика во таква ситуација е тој да се закопа во дворот. Или да фрлаат мртви животни од фармите во јами, во сливници. Треба да бидете информирани дека таквите постапки се всушност многу опасни. Еден совет - во таков случај, најдобро е да го контактирате вашиот локален ветеринар за помош - тој ќе ви го објасни најдобриот начин на дејствување. Бавното распаѓање на труповите е предуслов за загадување на водата - за развој и ширење на болести како тетанус, туберкулоза, опасните бактерии. Врнежите од дожд и снег ги одведуваат во подземните води, од кои често се црпи вода за пиење.

Намалете ја употребата на транспортни средства

На сите им е познато загадувањето на водата и животната средина, што предизвикува не само копнен транспорт со ослободување на штетни емисии и гасови. Можете со свои очи да го видите густиот смог од штетни гасови над секој поголем град. 30% од штетните емисии на јаглерод диоксид во воздухот се предизвикани од транспортни средства и најмногу од копнен транспорт. Загадувачите на воздухот преку природниот воден циклус влегуваат во почвата и водните тела и предизвикуваат сериозни оштетувања на екосистемот и квалитетот на водата за пиење. За ова, ако имате можност да се движите пеш, со велосипед, да користите електрични автомобили - направете го тоа. Движењето е здравје, па и чистотата.

Интересирајте се за квалитетот на водата за пиење во вашата област

Ако почувствувате промена во вкусот, мирисот, квалитетот на водата за пиење - контактирајте со локалната јавна комунална служба и пријавете го проблемот. Побарајте од службите за животна средина и од градската власт редовно да вршат мониторинг на содржината и квалитетот на водата, тоа никогаш не е излишно.

Учествувајте во акции за чистење на отпадот во вашиот град или село

Сигурно има места околу вас кои се непријатна глетка со неселективно расфрлан отпад и потребна е ваша интервенција за да се зачува чистотата и екологијата. На овој начин ќе придонесете во борбата против загадувањето на водата.

Иницирајте, учествувајте во кампањи на локално ниво за чистење на канализацијата

Градските канализациони системи, како што сите знаат, не се во добра општа состојба.

Често се потребни големи поправки и режими на исклучување на вода. Квалитетот на водата за пиење при несреќи се менува, а се менува и вкусот. Во такви случаи, пријавете се до надлежните служби за да може да се преземат навремени мерки против загадувањето, чистотата и јадењето на водата. Поради оваа причина, неопходно е често да се врши превентивно чистење на канализациониот систем - да се иницира и да се учествува во овие кампањи.

Рециклирајте и компостирајте

Отпадот од домаќинството е еден од главните загадувачи. Соберете го отпадот од домаќинството посебно за да може да се рециклира. Иако кај нас политиката во однос на рециклирањето не е на добро ниво - само околу 35% од отпадот од домаќинствата се рециклира, процесот може да го забрзате сами, со малку труд. Дознајте како и на кои начини можете да рециклирате и компостирате за да се борите против загадувањето на водата.

Учествувајте во кампањи за поттикнување на фабриките, фармите, индустријата да користат безбедни методи и практики за складирање и отстранување на индустрискиот отпад

Од 1950-тите, индустрискиот отпад и загадувањето на водата од земјоделството се главен проблем за чистиот воздух и изворите на вода. Учествувајте, иницирајте кампањи за подигнување на свеста на локалните бизниси, фабрики, фарми за штетите од индустриското и хемиското загадување и за последиците од нивните активности за загадување на водата. Запознајте ги со безбедните методи и практики за складирање и отстранување на индустрискиот отпад

Дајте личен пример во борбата против загадувањето на водите

Редовно чистете го дворот или просторот меѓу блоковите, блиското игралиште или парк, поттикнете ги соседите и пријателите да го прават истото, и тоа не еднаш, туку периодично. Направете го тоа навика.

Бидете активни во борбата против глобалното загадување

Бидете активни во кампањи, проекти, програми за различни видови интервенции за промени во секторските политики и активности со штетно влијание врз животната средина. Соработката на локално и глобално ниво за политиката за заштита на водите од загадување, исто така, ја гради надежта дека секој човек, разумен и информиран, со својот единствен пример, може да придонесе во политиката за заштита на животната средина и водата на локално ниво, и од таму и глобално.

Имајте висока еколошка култура

Бидете одговорни, заштитете ја природата - таа е нашиот дом.

Со оглед на зголемениот интерес за водата, како основен природен ресурс и фактот што, освен во секојдневниот живот, таа е неопходна во производството на секој поединечен производ, се стреми и надежта дека со примената во домаќинствата и индустријата на ефикасни начини на трошење на водата, преку воведување иновативни методи ќе се спречи трошењето на водата. Со намалување на загубите на вода од протекување, повторна употреба, рециклирање. Така, со заштитата и заштедата на водата како основен природен ресурс се заштитуваат и заштедуваат сите природни ресурси за идните генерации.

